

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 13.06.2024 г.**от Обществено обсъждане**

на проект на решение относно утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт

Днес, 13.06.2024 г. от 12:05 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха Пл. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов - началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Общественото обсъждане беше излъчено в реално време на интернет страницата на Комисията и се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 170 от 11.06.2024 г., т. 3, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Проектът на решение относно утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Рали Манчев, Радостина Методиева, Радослав Райков, Силвия Петрова.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 170 от 11.06.2024 г., т.3, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-26/11.06.2024 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения, Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“, „ТБД – Товарни превози“ ЕАД, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, „ПИМК РЕЙЛ“ ЕАД, „Рейл Карго Кериър – България“ ЕООД, „Българска железопътна компания“ ЕАД, „ДИ БИ Карго България“ ЕООД, „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, „ЛТЕ България“ ЕООД, „Експрес Сервиз“ ООД, „Рейл Нет Карго“ ЕООД, Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура“.**

Заявили участие в общественото обсъждане са:

- г-н Станислав Петков – ръководител отдел в „ТБД – Товарни превози“ ЕАД;
- г-н Петко Карабожиков – ръководител отдел в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД;
- г-н Живко Велев – главен експерт в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

Заявил участие чрез програмата за съобщения Skype е:

- г-н Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ.

Министерство на енергетиката, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения, Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, „ПИМК РЕЙЛ“ ЕАД, „Рейл Карго Кериър – България“ ЕООД, „Българска железопътна компания“ ЕАД, „ДИ БИ Карго България“ ЕООД, „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, „ЛТЕ България“ ЕООД, „Експрес Сервиз“ ООД, „Рейл Нет Карго“ ЕООД не изпращат свои представители.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Комисията информира своевременно институции, организации за провежданото днес обществено обсъждане. На него се отзоваха за участие: от „ТБД – Товарни превози“ ЕАД – г-н Станислав Петков, който е ръководител на отдел в дружеството; от „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД - г-н Петко Карабожиков – ръководител отдел и г-н Живко Велев – главен експерт; от Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ – инж. Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“. Първите трима колеги ще участват присъствено и ще изразят становище, а г-н Вецков ще се включи по канала за комуникация Skype. Надявам се, че той следи заседанието, защото може би ще се наложи да вземе отношение и да отговори на въпроси, които ще бъдат повдигнати от другите участници.

Започваме най-напред с г-н Станислав Петков – ръководител отдел в „ТБД – Товарни превози“ ЕАД. Г-н Петков, заповядайте! Вие сте, включете се. Слушаме Ви!

Станислав Петков – ръководител отдел в „ТБД – Товарни превози“ ЕАД:
В смисъл?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Мнение ще изразите ли?

Станислав Петков – ръководител отдел в „ТБД – Товарни превози“ ЕАД:
Към момента не.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Аз съм длъжен да покаям всеки от участниците, ако има да каже нещо или има само да чуе. Това е Ваш избор. Сега преминавам към „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД: г-н Карабожиков – ръководител на и г-н Живко Велев – главен експерт. Здравейте, колеги! Заповядайте, г-н Карабожиков!

Петко Карабожиков – ръководител отдел в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД:

Здравейте! Благодаря, г-н Иванов! Упълномощен съм от управителя на нашето дружество да кажа нашето становище, като дружество, което се занимава с бизнес превоз на товари. Не съм упълномощен от другите превозвачи да говоря.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Важното е от Вашето дружество да сте упълномощен да говорите!

Петко Карабожиков – ръководител отдел в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД:

Аз съм упълномощен от нашето дружество, но от другите дружества не съм упълномощен, но това което ще кажа и проблемите, които възникват с новите цени за пренос и достъп през контактната мрежа засягат еднаква както нашето дружество, така и другите железопътни превозвачи под някаква форма. Бизнесът, особено на тези, които се занимават с превоз на товари, е еднакъв. Колегите от „Пътнически превози“ имат малко по-различни проблеми, но също ги занимава тази цена за пренос и достъп през контактната мрежа. Никога няма да се разберем между колегите от „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и железопътните превозвачи. Те искат по-висока цена, ние искаме, естествено, по-ниска цена. Това е нормално за всеки бизнес. Единият от проблемите е, че нашите договори, на всички превозвачи, се сключват в края на предходна година, без значение, а регулаторният период влиза в сила от първи юли всяка година и това променя бизнес вижданията и бизнес регулацията на самите дружества. Това води до нови преоценки на предоставяните услуги. Услугата е превоз на товари основно. Това са проблемите. Ние ги знаем, очаквахме, но не очаквахме такова увеличение от порядъка на над 12% на услугите за пренос и достъп през контактната мрежа. Това е доста за един бизнес. Няма значение дали „БДЖ – Товарни превози“ или другите железопътни превозвачи, каквито са, но над 12% са много. 3 до 4% се поемат от бизнеса, те са предвидими. Над 12% считам, че е доста висока цена. Да, колегите от НКЖИ са искали 200 лв., Вие сме им ги регулирали до 148 и стотинки, но все пак в средата на годината 12% за всеки бизнес са много. Считам, че ако може да се отрегутира тази цена малко по-надолу, ще бъде по-добре за железопътния транспорт. Трябва да се обърне и внимание, че говорим за зелена енергия. Железопътният транспорт е бизнесът, който наистина прави превоз на товари доста добре по отношение на изпълнението на т. нар. Зелени сделки. Това имам предвид. Благодаря Ви!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Карабожиков! Г-н Велев, Вие ще вземете ли думата? Заповядайте!

Живко Велев – главен експерт в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД:

Ще кажа само едно нещо, че трябва да се помисли тяговата ел. енергия да бъде възможно най-ниска, тъй като един влак вози товари, колкото 50-60 тира. На всички е ясно, че замърсяването, което идва от тези 60 тира е много по-голямо отколкото от един

влак. Колкото е по-ниска тяговата електроенергия, толкова повече товари ще вървят на вагони, респективно на влакове. Това, както каза колегата, важи за всички превозвачи, не само за нас.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Велев! Мисля, че ползата от железопътния транспорт не би трябвало да се оспорва от когото и да било. Ако нещо може да се каже, то е, че за съжаление при нас всички проекти, свързани с железопътен транспорт се реализират с десетилетия, а не в рамките на година, две или три. Затова не само товари... товари имате, но пътниците намаляват, а те трябва да бъдат там преимуществено, а не в автобусния транспорт. Преди да дам думата на работната група, искам да получа връзка с инж. Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ по Skype, още повече, че имаше пряко позоваване, бих казал, на ДП НКЖИ.

Служител от КЕВР потърси г-н Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-н Вецков, заповядайте! Виждаме се за втори път в рамките на три дни. Слушаме Ви!

Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ:

Радвам се за което! Здравейте! Аз слушах внимателно...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте! Само да кажа една дума... Вие чухте становището на другите участници. Добре е да вземете отношение по тяхното становище. Слушам Ви!

Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ:

Разбира се! Благодаря Ви! Слушах внимателно становището на колегите от „БДЖ – Товарни превози“. С някои неща не съм съгласен с тях. Искам да припомня: миналата година имаше спад на цената с 10% за разпределение на тягова електроенергия. Като компания винаги се стараем да правим инвестициите, които формират цената в такава степен, че тази цена да не рефлектира, поне да не е осезаемо рефлектирането, към жп превозвачите, които са наши клиенти. Тях ако ги няма, нас няма също да ни има и няма да има нужда от нас. Съгласете се с мен, че трябва да инвестираме в мрежата: и в контактна мрежа и в тяговите подстанции. Намаляваме количествата реактивна енергия, обновяваме тяговите подстанции, правим ги с последна дума на техниката. Казахте, че железопътният транспорт е зелен. Да, и в енергетиката ние стигаме до изключително невредящ към околната среда. Премахваме от подстанциите елгаса, който е парников газ. Инвестициите, които правим, разходите за електроенергия, потребена от мрежата, формират, тези две компоненти формират тази цена. Стараем се, отново ще повтора, разходите, които правим за инвестиции да са в такива граници, че цената да не варира. Доказателство за това е, че от 2020 г. досега средната цена за разпределение варира в много малки граници за превозвачите.

Относно обявяването на цената от първи юли. Да, така е: от първи юли, но всички превозвачи НКЖИ уведомява какво намерение има три месеца преди обявяването на тази цена, така че Вие знаете и сте информирани с каква цена ние кандидатстваме. Повишаването на днешната цена, която разглеждаме е един път и от

намаляването на превозите по мрежата. До 2022 г. вървеше ... *(лоша връзка)* 10% увеличение на потреблението на електрическа енергия, преминаваща през мрежата на компанията. Миналата година имаме 297 000 MWh, което с спад с повече от 10%, независимо, че предишните години имате и субсидии от държавата, конкретно за инфраструктурните такси. Другото нещо е, че преминаването на един влак, цената му не се формира само от таксата за разпределение. Имаме още две компоненти, които са като инфраструктурна такса за преминаване през железопътната мрежа и цената от ... *(лоша връзка)*. Така, че тази цена смятам, че е допустима и възможна да бъде заплащана от жп превозвачите. Може би тук е моментът и да Ви кажа, че от първи януари цената за достъп, която се определя от изпълнителна агенция, очакваме да спадне. Там инвестициите ни за съжаление са по-малки. По същия начин се формира тази цена, има си методика и въз основа на това, пак ще се постарам да не натоварваме жп превозвачите.

Не съм съгласен и с това изказване, че се стараем да е по-висока цената. Нали, ако се стараехме да бъде по-висока цената, щяхме да направим огромни инвестиции, без да се съобразяваме? Не е така. Опитваме се с минимални инвестиции да поддържаме мрежата. Това ни е основното задължение. Основното ни задължение е да поддържаме изправна мрежата, така че да може всеки да я използва, ако е лицензиран, разбира се.

Това мога да отговаря и да взема отношение по изказванията на колегите, които чухме.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Вецков! Всъщност по време на откритото заседание Вие изразихте съгласие с доклада тогава, а впоследствие, днес, с проекта на решение. Така ли да разбирам?

Александър Вецков – директор на поделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ:

Точно така! Може би не се изразих... С проекта на решение сме напълно съгласни.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря! Сега от колегите няма изказвания. Обръщам се към работната група. Г-н Младеновски, заповядайте!

Пл. Младеновски - директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ в КЕВР:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми гости на общественото обсъждане, не беше казано нищо по същество по отношение както на доклада, така и на проекта на решение, така че то няма какво да се коментира. Единственото, което беше изтъкнато, беше, че има разминаване в периодите на сключването на договорите и началото на регулаторния период и съответно увеличението няма как да се акумулира в съществуващите договори. Това ние няма как да го променим с доклада, така или иначе, така че просто нямам коментар по изложеното от участниците. Благодаря Ви!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Вие някаква реплика имате ли да кажете? По скоро не. Колеги, Вие самите казахте, че предложението, което идва от НКЖИ е било за 200 лв./MWh. Комисията е била достатъчно критична и обосновано е намалила предложението, което предполагам ще го потвърди г-н Вецков, и го е намалила с бих казал около 25%: на 148,60 лв. Аз

затова поставих и директно въпроса на г-н Вецков дали застава зад решението. Той приема мотивите на Комисията и няма възражение по тях. Ако Вие считате, можете да представите писмено становище. Процедурата изисква да обявя, че имате 14-дневен срок за представяне на писмено становище, след което насрочвам закрито заседание на Комисията да се проведе на 30.06.2024 г., за да може цените да влязат в сила от първи юли, тъй като нашият годишен ценови период започва от първи юли на текущата година до тридесети юни на следващата година. Разбрах за това несъответствие в ценовите периоди и годишните отчетни периоди, но ние не можем да го променим, поне в нашите правомощия. В момента това е ценовият ни период. Благодаря Ви за участието и за мнението, което изразихте. Г-н Вецков, благодаря Ви на Вас за участието. И на четиримата Ви желая успешен ползотворен ден!

Александър Вецков – директор на отделение „Електроразпределение“ в ДП НКЖИ:

Благодаря Ви! Хубав ден Ви желая!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Колеги, закривам и последното за днешния ден, трето, обществено обсъждане!

Приложения:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-26/11.06.2023 г. - покана до заинтересованите лица относно утвърждаване на цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт.

2. Пълномощно на Станислав Петков от Нели Петрова – изпълнителен директор на „ТБД – Товарни превози“ ЕАД.

3. Пълномощно на Александър Вецков, Калоян Георгиев и Любомира Иванова от Мария Генова – генерален директор на Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

А. Йорданов

.....

Б. Голубарев

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт